מרים דרור

בִּקְצֵה הַמְּסִילָה

שירים

הוצאת הקיבוץ המאוחד

סיריש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 1 04/04/2017 08:58:15

Miriam Dror

AT THE END OF THE PATH

Poems

©
כל הזכויות שמורות להוצאת הקיבוץ המאוחד

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט
בכל דרך או אמצעי – אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר – כל חלק שהוא מהחומר שבספר
זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט, אלא
ברשות מפורשת בכתב שתינתן מראש מאת בית ההוצאה לאור.

נדפס בישראל תשע"ז • Printed in Israel 2017

סידור, עימוד והדפסה: א. אורן הפקות דפוס בע"מ

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 2 04/04/2017 08:58:15

לרינת, צפריר ועמית

סיריש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 3 04/04/2017 08:58:16

הַמֵּאָה הָ־20

סיריש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 5 04/04/2017 08:58:16

הַמֵּאָה הָעֶשְׂרִים

אֲנִי מִתְבּוֹנֶנֶת בַּמֵּאָה
הָעֶשְׂרִים,
רוֹאָה הַכֹּל – וְאֵינִי רוֹאָה
דָּבָר.
הָאֹפֶן שֶׁבּוֹ הִיא מַבִּיטָה
בִּי
מְעַוֵּר אֶת עֵינַי.

מֵאָה עֲצוּבָה,
מָרָה,
מְאֻכְזֶבֶת.
מִי שֶׁצִּפְּתָה
לִפְרִיחָה –
וְיָרְשָׁה שְׁוָא,
יָפָה בְּעוֹצְמוֹת
לֹא יִשָּׂעֲרוּ –
וְהוֹלִידָה כָּזָב.

אֲנִי בָּהּ –
וְהִיא בִּי
וּמַבָּטֵינוּ בּוֹהִים;

אֲנִי רוֹשֶׁמֶת
עַל לוּחַ הַזְּמַן:
עוֹד מֵאָה לְלֹא
אֱלֹהִים.

04/04/2017 08:58:16 7 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

מֵאָה עֲצוּבָה

זֹהִי מֵאָה עֲצוּבָה.
הָאֹפֶן שֶׁבּוֹ בְּנֵי
מַבִּיט בָּהּ, מְרַמֵּז
שֶׁיָּמֶיהָ קְצוּבִים.
וְהוּא עוֹד אֵינֶנּוּ יוֹדֵעַ
עַל מַשְׁמָעוּת הַזְּמַנִּים.

וְאָנוּ בָּנֶיהָ,
בַּכְּאֵב וּבָעֹצֶב,
בְּעַוְלוֹת אָדָם לְאָדָם.
הָאֹפֶן שֶׁבּוֹ אָנוּ מוֹנִים
לָהּ, מְרַמֵּז כִּי
יָמֶיהָ אָבְדָן.
וְאָנוּ עוֹד אֵינֶנּוּ יוֹדְעִים
אֶת מַשְׁמָעוּת הַדָּם.

אֲבָל בְּנֵי צָעִיר כָּל כָּךְ,
וְגַם אֲנִי מְלֵאַת אַהֲבָה –
זֶהוּ מַאֲבַק אֵיתָנִים:
לֶאֱהֹב בְּמֵאָה עֲצוּבָה.

04/04/2017 08:58:16 8 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

הֲבָנָה

הַמְּאֻחָר שׁוֹאֵל אֶת הַמֻּקְדָּם

וְהַמֻּקְדָּם אֵינֶנּוּ מֵשִׁיב,
עַל אַף שֶׁתְּשׁוּבָתוֹ פְּתֻאוֹם
מוּבָנֶת.

זוֹהִי הַשֶּׁהָיָה שֶׁל חִלּוּפִין:
הַלִּפְנֵי שֶׁהוֹפֵךְ לְאַחֲרֵי;
הָאַחֲרֵי שֶׁחָדַל לִהְיוֹת
הוּא,
וְדַוְקָא כַּאֲשֶׁר הוּא עַצְמוֹ –
עָלָיו לְהִתְחַלֵּף עִם
הַלִּפְנֵי –

וְהַשִּׂיחָה שֶׁמִּתְנַהֶלֶת שָׁם
לוֹ יָכֹלְנוּ לְהַאֲזִין לָהּ,
הָיְתָה מְאִירָה עוֹלָם וּמְלוֹאוֹ

בָּאוֹר הַמֻּפְלָא שֶׁהַכֹּל
מְבַקְּשִׁים לַשָּׁוְא:

הֲבָנָה.

04/04/2017 08:58:16 9 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

שִׁנּוּי

הָאָבִיב הַהוּא עָטָה אֶת תַּכְרִיכָיו
בִּפְרִיחַת הַהֲדָרִים הַלְּבָנָה
מְעֹרֶבֶת בְּחַרְצִיּוֹת אַחֲרוֹנוֹת
שֶׁל טֶרֶם קַיִץ.

וְאִשָּׁה אַחַת בַּשָּׂדֶה,
חַמָּה כְּכַף־יָד פְּתוּחָה,
הָיְתָה שׁוֹאֶלֶת כָּל פֶּרַח־הָדָר
לְתַכְלִית בּוֹאוֹ.

הָעוֹלָם יָדַע שֶׁעָלָיו לְהִשְׁתַּנּוֹת,
וְהָיָה הוֹלֵךְ וּמִשְׁתַּעֵר בֵּינוֹ־לְבֵינוֹ
מֵהֵיכָן יַתְחִיל הַשִּׁנּוּי,
וּמִי יַשְׁלִימֶנּוּ.

וְאִשָּׁה אַחַת בָּעוֹלָם,
שֶׁיָּדְעָה אֶת שִׁעוּרָהּ,
הָיְתָה פּוֹרֶשֶׂת לְפָנָיו אֶפְשָׁרִיּוֹת
וּמַנִּיחָה לוֹ לִבְחֹר
אֶת דַּרְכּוֹ.

04/04/2017 08:58:16 10 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

הַצִּפִּיָּה עֲיֵפָה בַּחַלּוֹנוֹת;
הָרְגָעִים הַנּוֹקְפִים לֹא יָדְעוּ אֶת שִׁעוּרָם;
פְּרִיחַת הַהֲדָרִים הִתְגַּבְּרָה
עַל הַחַרְצִיּוֹת,

אַךְ מְאוּם לֹא הִשְׁתַּנָּה.

וְאִשָּׁה אַחַת,
שֶׁלִּבָּהּ יָדַע אֶת בּוֹא הַקַּיִץ,
הָיְתָה מְצַפָּה לִתְשׁוּבַת פֶּרַח־הֶהָדָר,
שׁוֹאֶלֶת לִבּוֹא תַּכְלִיתוֹ.

כַּף יָדָהּ הַחַמָּה מָלְאָה קוּרֵי־אַהֲבָה דַּקִּים;
אַךְ לֹא עֲלֵיהֶם נָפְלָה הַבְּחִירָה
כְּשֶׁהָעוֹלָם שִׁעֵר אֶת שִׁנּוּיוֹ.

סיריש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 11 04/04/2017 08:58:16

אֲבִיב הָעַמִּים

אֲבִיב הָעַמִּים
הֵמִית אֶת חוֹלְמָיו
וְהוֹתִיר אוֹתָם
אֶבֶן עַל אֶבֶן

גַּלֵּי זִכָּרוֹן נִשְׁכָּחִים
לַחֲלוֹם שֶׁדָּעַךְ,

הַמַּהְפֵּכָה בִּכְּתָה
אֶת עַצְמָהּ,
וְשָׁבָה עַל עִקְּבוֹתֶיהָ.

וְהָאֲבָנִים הִמְתִּינוּ
בְּסַבְלָנוּת נִצְחִית

לַאֲשֶׁר לֹא צָלַח.

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 12 04/04/2017 08:58:16

בַּקִּיץ הַהוּא

בַּקִּיץ הַהוּא הָיְתָה רַק אֶבֶן אַחַת
שֶׁנִּשְׂאָה פָּנֶיהָ לַשֶּׁמֶשׁ,
מְעֻלָּפֶת מֵחֹם
מִתְעַקֶּשֶׁת לִרְאוֹת
אֶת כִּוּוּן הַזְּרִימָה.

אֲנָשִׁים הָרְגוּ זֶה אֶת
זֶה, מְפַנִּים לְעַצְמָם
אֶת הַדֶּרֶךְ,

וְאֵינָם יוֹדְעִים עַל מָה.

עַקְרַבִּים קְטַנִּים, מִן הַצַּד,
כָּבְשׁוּ לְעַצְמָם פִּנָּה,
בְּטוּחִים שֶׁרַק עֵינֵיהֶם
רוֹאוֹת נְכוֹנָה.

וְאֶבֶן אַחַת בַּשָּׂדֶה,
שֶׁעֵינֶיהָ רוֹאוֹת וְיוֹדְעוֹת

בִּקְשָׁה לְעַצְמָהּ מָקוֹם
שֶׁאֵין בּוֹ שִׂנְאָה – –

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 13 04/04/2017 08:58:16

בִּקַּשְׁתִּי לָשִׁיר אֶת זְמַן הַיַּסְמִין

בִּקַּשְׁתִּי לָשִׁיר אֶת זְמַן הַיַּסְמִין.

אֵיךְ אָשִׁיר אֶת זְמַן הַיַּסְמִין
בְּעוֹלָם שֶׁאֵינוֹ מַאֲזִין
לְקוֹלוֹת הַנְּבִיטָה הַלְּבָנִים,
וְאֵינֶנּוּ יוֹדֵעַ
אֶת מַבּוּעֵי הַתִּקְוָה הַקְּטַנִּים
שֶׁחוֹלְפִים בֵּין פֶּרַח לְפֶרַח –

אֵיךְ אָשִׁיר אֶת זְמַן הַיַּסְמִין
בְּאֶרֶץ שֶׁשָּׁכְחָה אֶת זְמַן הַזַּיִת,
וְאָסְפָה אֵלֶיהָ נִבְטֵי שִׁנְאָה מָרִים –

וְזָכַרְתִּי אֶת הַתְּאֵנָה וְהַגֶּפֶן,
וְשִׁעַרְתִּי אֶת זְמַן הָאָטָד,

וּבָכִיתִי אֶת זְמַן הַיַּסְמִין
וְיָדַעְתִּי: נוֹעַד.

04/04/2017 08:58:16 14 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

קֶרֶב

כַּמָּה עֲשֹׂרוֹת שָׁנִים אֲנִי נֶאֱבָקֶת
בַּגֹּלֶם שֶׁקָּם עַל יוֹצְרָיו.

תְּחִלָּה עָבַדְתִּי לוֹ.
אַחַר נֶאֱבַקְתִּי בּוֹ
וְגָבַרְתִּי עָלָיו.

עַכְשָׁו אֲנִי בִּלְעָדָיו
עַכְשָׁו אֲנִי לְבַדִּי

וּרְגָעִים־שֶׁל־גֹּלֶם שׁוּב
מִצְטַבְּרִים, מְבַקְּשִׁים
לָקַחַת אוֹתִי.

אֲנִי מְאַתֶּרֶת אוֹתָם.
אֲנִי צוֹפָה בָּם עַכְשָׁו:

הֵם אֵינָם יוֹדְעִים עֲדַיִן
שֶׁעַכְשָׁו מַתְחִיל הַקֶּרֶב.

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 15 04/04/2017 08:58:16

רֹאשׁ כָּפוּף

אִמִּי כָּפְפָה אֶת רֹאשָׁהּ
לְצִוּוּי קָטֵגוֹרִי יָחִיד,
מַאֲמִינָה כִּי הִיא נוֹשֵׂאת בְּשׂוֹרָה גְּדוֹלָה
מֵהָכִיל וּמֵהָבֵן.

וְרֹאשָׁהּ הָלַךְ וְנִכְפַּף
בֶּאֱמוּנָה הוֹלֶכֶת וְנִסְדָּקֶת
שֶׁזְּנָקָה מֵעַל גַּבָּהּ הַנִּרְמָס
אֶל עָתִיד שֶׁכְּלָל לֹא רָצָה בָּהּ.

וְיָדֶיהָ הַחַמּוֹת שֶׁרָצוּ עַל קְלִידֵי הַפְּסַנְתֵּר
בְּסוּפָה שֶׁל תֹּם וְכֹחַ,
רָפוּ לְאַטָּן וְזָנְחוּ אֶת צְלִילָן הַמָּפְלָא.

אֲנִי קוֹשֶׁבֶת אֶת שְׁתִיקָתָהּ הַכּוֹאֶבֶת.
אֲנִי נוֹשֵׂא אֶת אַכְזָבָתָהּ.
לַשָּׁוְא אֲנִי שָׂבָה וּמְבַקֶּשֶׁת
כִּי תִּשָּׂא מֵחָדָשׁ אֶת רֹאשָׁהּ.

04/04/2017 08:58:16 16 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

גְּלוּיָה מִלּוֹנְדוֹן, סְתָו 1994

א׳

בְּלוֹנְדוֹן סְתָו נָעִים,
שֶׁלֹּא הָיָה דְּגְמָתוֹ
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה.
בַּכְּרוֹת – סִיעוֹת תַּיָּרִים בּוֹדְדוֹת,
בַּמּוּזֵיאוֹנִים – הֲמוֹן אָדָם,
בַּפַּארְקִים נוֹשְׁמִים לְאַט,
וּבָאוֹטוֹבּוּסִים מַמְשִׁיךְ הַכַּרְטִיסָן
לִפְלֹט אֶת כַּרְטִיסָיו
מִתּוֹךְ הַמִּתְקָן הַבִּלְתִּי־
אֶפְשָׁרִי

בְּסוֹף הַמֵּאָה הָעֶשְׂרִים

פֶּסְטִיבַל שֶׁקְּסְפִּיר פּוֹתֵחַ שְׁעָרָיו:
הַמֶּלֶךְ לִיר בּוֹכֶה בְּיַפָּנִית
אֶת בְּגִידַת אַהֲבַת בְּנוֹתָיו.
רוֹמֵיאוֹ וְיוּלְיָה מֵתֵי־אַהֲבָה
גֶּרְמָנִית וְעִבְרִית;
טַטְיָאנָה מִתְאַהֶבֶת בַּחֲמוֹר
גְּרוּזִינִי,
שַׁיְלוֹק מֵבִיא אֶת צִדְקָתוֹ
אֶל גְּבוּל הָאַבְסוּרְד
כְּכוּשִׁי מְהֻגָּן
מִשִּׁיקָגוֹ הַמּוֹדֶרְנִית,

04/04/2017 08:58:16 17 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

וְהַנְּסִיכָה מִוֵּילְס בּוֹגֶדֶת
בַּנְּסִיךְ שֶׁבָּגַד בָּהּ.

בְּאוֹקְסְפוֹרְד סְטְרִיט זוֹהֲרִים
קִשּׁוּטֵי חַג־הַמּוֹלָד
בִּמְחִירֵי חַג
מַאֲמִירִים,

וּבַחֲנוּת כֹּל־בּוֹ
נִרְצַח זַבָּן
בִּגְלַל כַּמָּה פֶּנִי׳ס
שֶׁחָסְרוּ לְלָקוֹחוֹ –

(sorry, מֵעִיר מִישֶׁהוּ
שֶׁנִּתְקַל בְּמִישֶׁהוּ)

וְשֶׁקְּסְפִּיר מֵנִיד בְּרֹאשׁוֹ.

04/04/2017 08:58:16 18 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

ב׳

הַטֶּלֶוִיזְיָה מַצִּיגָה שַׁעֲשׁוּעוֹן־הִיפְּנוֹזָה:
אָדָם הֻפְנַט לְשׂוֹחֵחַ עִם חֲזִיר.
הוּא מַשְׁמִיעַ חִרְחוּרִים מְשֻׁנִּים,
וְהַחֲזִיר עוֹנֶה לוֹ.

אַחַר־כָּךְ הוּא מְתַרְגֵּם:
כָּזֹאת וְכָזֹאת שָׁאַלְתִּי,
כָּךְ וְכָךְ עָנָה הַחֲזִיר;

(דְּבָרִים שֶׁל טַעַם).

הֵם נִפְרָדִים כִּידִידִים
וָתִיקִים –

אָפְשָׁר שֶׁגַּם זוֹ דֶּרֶךְ
לִפְתֹּר אִי־הֲבָנוֹת

בְּסוֹף הַמֵּאָה הָעֶשְׂרִים? –

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 19 04/04/2017 08:58:16

ג׳

אַתְּ מְפֻנָּקֶת, אָמַרְתִּי לָהּ,
לָקוּם כָּךְ בְּקֶר אֶחָד,
לִפְרֹק מֵעָלַיִךְ כָּל עֹל
וְלִפְרֹחַ מִן הָעוֹלָם –
רַק אִשָּׁה מְפֻנָּקֶת מְאֹד
מַרְשָׁה כָּזֹאת לְעַצְמָהּ;
וְאַל תְּסַפְּרִי לִי עַל כְּאֵב
וְאַף לֹא עַל גַּעְגּוּעִים –
בַּמְּחוֹזוֹת הָהֵם הָיִיתִי
וְעוֹדֶנִּי שָׁם – – –

עִם מִי אַתְּ מְדַבֶּרֶת?
שְׁאֵלָה הַנַּעֲרָה,
עִם עַצְמִי, עָנִיתִי,
וְעִם סִילְבְיָה פְּלָאת׳ –
מִי זֹאת, שְׁאֵלָה,
מְשׁוֹרֶרֶת, אָמַרְתִּי,
שֶׁאֵינֶנָּה עוֹד –
אָה, אָמְרָה, זֶה הַכֹּל?
So what?

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 20 04/04/2017 08:58:16

לִשְׁתּוֹת קָפֶה בַּקָפֶה

לִשְׁתּוֹת קָפֶה
בַּקָפֶה
אֲנָשִׁים מְשִׂיחִים
זֶה עִם זֶה
יֵשׁ לָהֶם עִם מִי
יֵשׁ לָהֶם עַל מָה

לִשְׁתּוֹת קָפֶה
בַּקָפֶה

אֲנָשִׁים בָּאִים וְהוֹלְכִים
זֶה עִם זֶה
יֵשׁ לָהֶם עִם מִי
יֵשׁ לָהֶם עַל מָה

לָלֶכֶת

לִשְׁתּוֹת קָפֶה
בַּקָפֶה

קוֹלוֹת הַחַיִים נִשְׁמָעִים
בַּקָפֶה
אֲנָשִׁים אוֹהֲבִים
זֶה אֶת זֶה
יֵשׁ לָהֶם אֶת מִי
יֵשׁ לָהֶם עַל מָה

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 21 04/04/2017 08:58:16

לִשְׁתּוֹת קָפֶה
בַּקָּפֶה

לִהְיוֹת
קָפֶה בַּקָּפֶה
זוֹ הַגִּשְׁמָה,
יֵשׁ לַקָּפֶה
זֶה אֶת זֶה
יֵשׁ מִי שֶׁיְּחַשֵּׁק בּוֹ
בַּקָּפֶה

לִהְיוֹת
קָפֶה בַּקָּפֶה
זוֹ בְּדִידוּת
אֵין תִּכְלָה

עַכְשָׁו גַּם הַמּוּסִיקָה
כָּלְתָה

אַךְ מִי שֶׁשָּׁתָה קָפֶה
בַּקָּפֶה
נוֹשֵׂא עִמּוֹ
אֶת קוֹלָהּ.

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 22 04/04/2017 08:58:16

בְּקְצֵה הַנְּשִׁימָה

הָאֲרִיוֹת רָבְצוּ בְּשֶׁקֶט בַּכְּפָר,
הַגֶּשֶׁם הִתְחַלֵּף בְּשֶׁמֶשׁ,
וּבְיָדִי נוֹתְרָה מִטְרִיָּה קְטַנָּה
מֵהָכִיל מַיִם וְאוֹר יַחְדָּו.
נָשַׁמְתִּי לְאַט מְאֹד,
מְנַסָּה לִתְפֹּס בִּקְצֵה הַנְּשִׁימָה
אֶת הַדְּמוּת הַנּוֹסַעַת בֵּין עֲנָנִים
בְּרֹאשׁ הָעַמּוּד הָרָחוֹק.

לֹא הִצְלַחְתִּי.
כְּמוֹ תָּמִיד,
דְּמוּת רְחוֹקָה נוֹתֶרֶת
בִּקְצֵה הַנְּשִׁימָה
וַאֲנִי יוֹדַעַת כִּי אִם אוֹשִׁיט
יָדִי אֵלֶיהָ, אִם אָזְכֶּה לָגַעַת
בָּהּ,
תֹּאבַד נְשִׁימָתִי.

וּמָה כְּבָר יְכוֹלָה לַעֲשׂוֹת
אִשָּׁה בְּסוֹף הַמֵּאָה הָעֶשְׂרִים
לְלֹא נְשִׁימָה –

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 23 04/04/2017 08:58:16

נִסָּיוֹן הַפִּיּוּם

נִסָּיוֹן הַפִּיּוּס
הוּא תְּקוָה אֵינְסוֹפִית
שֶׁמְּאַבֶּדֶת עַצְמָהּ
לְאַט,

יוֹדַעַת אֶת מַרְכִּיבֵי הַמִּשְׁוָאָה,
וְזוֹרֶמֶת עִם חֻלָּקֶיהָ

וְרוֹאָה אֶת הַטֵּרוּף
וְהָאָבְדָן

וּפוֹרֶשֶׂת שׁוּב וְעוֹד
אֶת הָאֵינְסוֹפִית,
מְקַוָּה לַעְצֹר
אֶת הַשֶּׁטֶף הָאִטִּי
שֶׁל הָאִבּוּד,

מַכְחִישָׁה,
מְשַׁנָּה,
מַעֲמִידָה פָּנִים,
מִתְעַלֶּמֶת –

וְנֶאֱחֶזֶת מֵחָדָשׁ
בַּבְּלִי־מָה – – –

04/04/2017 08:58:16 24 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

אָמְרוּ בָּרַדְיוֹ

אָמְרוּ בָּרַדְיוֹ שֶׁהָאֲוִיר מְזֹהָם,
וְזֹהוּם אֲוִיר מְסֻכָּן לְתִינוֹקוֹת וּזְקֵנִים.
אִם לֹא הָיוּ אוֹמְרִים – אֵיךְ הָיִיתִי יוֹדַעַת?
הֲלֹא גַּם בְּיוֹם טָהוֹר וְשָׁקוּף, רֵאוֹתַי
נוֹקְשׁוֹת זוֹ אֶל זוֹ בִּפְלִיאָה
עַל שֶׁהֵן נוֹשְׁמוֹת עֲדַיִן.

כְּמוֹ לוֹמַר לְעִוֵּר שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ עֲיֵפָה מִלְּזָרֹחַ.
אִם לֹא הָיוּ אוֹמְרִים – אֵיךְ הָיָה יוֹדֵעַ?

פְּעָמִים רַבּוֹת כָּל כָּךְ אָנוּ מַחֲלִיפִים
מְסוֹבֵב בְּסִבָּה, וּלְהֵפֶךְ. וַהֲלֹא הָאֲוִיר
אֵינוֹ תָּלוּי בְּרֵאוֹתַי, וְאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ אֵינוֹ
תָּלוּי בָּעִוֵּר – – –

הַאֻמְנָם?!
אִם לֹא נֵדַע –
אֵיךְ נֵדַע?

זֹהִי הַמַּאָה הָעֶשְׂרִים וְאַחַת:
נַקְשִׁיב לָרַדְיוֹ:
מִישֶׁהוּ חַיָּב לָדַעַת,
מִישֶׁהוּ חַיָּב לִנְשֹׁם,
מִישֶׁהוּ חַיָּב לִרְאוֹת!

הַאֻמְנָם?!
מִי??

04/04/2017 08:58:16 שירים הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 25

לְהָבִין וְלָשֵׂאת

הָעָצִיץ בָּכָה כָּל הַלַּיְלָה:
מַיִם, מַיִם...
חָשַׁבְתִּי שֶׁאֲנִי יוֹדַעַת אוֹתוֹ,
אֲבָל לֹא שָׁמַעְתִּי.

וְהַקּוֹלוֹת פָּרְשׂוּ עַצְמָם עַד אֵלֶם,
וַאֲנִי לֹא יָדַעְתִּי.

וְאַחַר כָּךְ נָמוֹגוּ הַצְּבָעִים –
וַאֲנִי לֹא רָאִיתִי.

וְאַחַר כָּךְ לֹא חָשׁוּ שְׂפָתַי
בְּטַעְמָם שֶׁל דְּבָרִים שֶׁל טַעַם –
וַאֲנִי לֹא אָמַרְתִּי.

הַדֶּרֶךְ מִן הַמּוּחָשׁ לַמָּפְשָׁט
קְצָרָה מִמַּה שֶׁחָשַׁבְתִּי
וּנְקֻדַּת הַחִבּוּר כֹּה קְטַנָּה,
שֶׁאֶפְשָׁר לַחֲלֹף עַל פָּנֶיהָ
בְּאֵין־דַּעַת, בְּאֵין שְׁעוּר
כִּי כָּאן מַמָּשׁ,
כָּאן וְעַכְשָׁו,
הָחְמַצְתִּי אֶת הַגְּדוֹלָה שֶׁבַּתְּקוּוֹת:

לְהָבִין אֶת הָעוֹלָם
וְלָשֵׂאת אֶת פָּנָיו.

04/04/2017 08:58:16 26 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

חַדּוּת הָרְאִיָּה שֶׁל הַנָּשֶׁר

סיריש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 27 04/04/2017 08:58:16

★

חַדּוּת הָרְאִיָּה שֶׁל הַנָּשֶׁר
מִתְבַּקֶּשֶׁת עַכְשָׁו
כָּל כָּךְ:
הַיְכֹלֶת לְצִפּוֹת אֶת הָרֶקַע
מֵעֵבֶר לְכָל פְּרָטָיו.

לְהָבִין אֶת טִיסַת הַיָּחִיד,
מַמְרִיאָה וְאֵינֶנָּה רוֹאָה
אֵיךְ הָרֶקַע פּוֹנָה לָהּ
עֹרֶף, בְּעוֹד הִיא
מְבַקֶּשֶׁת אַחֲרָיו.

04/04/2017 08:58:16 29 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

תְּהִיָּה

בַּמָּקוֹם שֶׁבּוֹ הַמַּיִם
כְּבֵדִים מִן הָאֶבֶן,
נוֹלֶדֶת יַבָּשָׁה.

בַּמָּקוֹם שֶׁבּוֹ הַמְּצִיאוּת
נוֹלֶדֶת מֵהַתְּקָווֹת,
נוֹלֶדֶת אַכְזָבָה.

בַּמָּקוֹם שֶׁבּוֹ אֲנִי נִצֶּבֶת,
נוֹלֶדֶת תְּהִיָּה.

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 30 04/04/2017 08:58:16

דְּרָכִים

דְּרָכִים סוֹלְלוֹת אֶת עַצְמָן.
כְּשֶׁאַתְּ עַל הַדֶּרֶךְ –
לְכִי בְּדַרְכָּהּ.
כְּשֶׁאַתְּ בְּעִקְבוֹתֶיהָ –
בִּדְקִי כִּוּוּנָהּ.

כְּשֶׁאַתְּ מְחַפֶּשֶׂת אַחֲרֶיהָ,
שַׁעֲרִי לְאָן פָּנֶיהָ;
כְּשֶׁפָּנֶיהָ גְּלוּיִים לְפָנַיִךְ
בִּדְקִי אֶת מִסְתְּרֵי לֵדָתָהּ.

כְּשֶׁהַזְּרִיחָה מְאִירָה לָהּ פָּנֶיהָ –
חַפְּשִׂי אֶת רִגְעֵי הַשִּׁקִיעָה;

וְזִכְרִי כִּי גַּם הַטּוֹבָה בַּדְּרָכִים
תְּלוּיָה בַּהוֹלְכִים בְּדַרְכָּהּ.

04/04/2017 08:58:16 31 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

כְּווּנִים

הַבְּרוֹשׁ נָטָה עַל צִדּוֹ,
שָׁמַט אֶת צַמַּרְתּוֹ,
וְהָעוֹלָם שֶׁתָּמִיד נֶחֱלַק
בֵּין יְמִין הַבְּרוֹשׁ לִשְׂמֹאלוֹ,
שׁוּב נָבוֹךְ בֵּין כְּווּנָיו.

בְּסַךְ הַכֹּל פִּסַּת שָׁמַיִם
שֶׁשִּׁנְּתָה אֲחִיזָתָהּ,
וְעוֹלָם שָׁלֵם מַבִּיט בּוֹ
מִשְׁתָּאֶה לִפְתֹּר חִידָתָהּ.

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 32 04/04/2017 08:58:16

בְּחִירָה

זוֹ הַבְּחִירָה. וְיֵשׁ לְהַבְחִין
בְּבוֹאָהּ וּבְלֶכְתָּהּ.
כְּשֶׁהִיא אִתָּךְ, יָמַיִךְ
נוֹשְׁמִים בְּשַׁלְוָה שֶׁאֵין בָּהּ
תְּמוּרָה.
כְּשֶׁהִיא הוֹלֶכֶת וְרוֹחֶקֶת
מִמֵּךְ, נְשִׁימָתֵךְ מִשְׁתַּבֶּשֶׁת:
הַמַּאֲמָץ הוֹפֵךְ לִהְיוֹת
חָזוּת־הַכֹּל: עוֹד מְעַט
אֲוִיר לְרֵאוֹת חֲסוּמוֹת,
עוֹד טִפַּת חֹמְצָן
אַחֲרוֹנָה –

וּכְשֶׁהִיא אֵינֶנָּה, אִי אֶפְשָׁר
לְהַבְחִין
בְּבוֹאָהּ
וּבְלֶכְתָּהּ – – –

04/04/2017 08:58:16 33 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

תְּקוּוֹת וּכְלָלִים

אֶת הַתְּקוּוֹת אָשִׂים
בְּצַד אֶחָד –
– לַמִּשְׂחָק הַזֶּה יֵשׁ כְּלָלִים.

וְאֶת הַחֲלוֹמוֹת אֶשְׂכַּח
בַּצַּד הָאַחֵר –
אַנִּיחַ, וְיוֹתֵר לֹא אָרִים.

וְאַמְשִׁיךְ בַּדַּרְךְ
לְפִי הַכְּלָלִים –
– הַחִצִּים מוֹרִים לְפָנִים.

וּמַה שֶּׁנִּשְׂכַּח
לְצִדֵּי הַנָּתִיב,
זֹאת אֲנִי –

אָדָם בְּלִי פָּנִים.

04/04/2017 08:58:16 34 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

צָבָא נָסוֹג

רָאִיתִי צָבָא נָסוֹג
מִשְּׂדֵה תִּקְווֹתָיו הַנֶּחְבָּל וְאוֹבֵד:
בֶּגֶד פָּרוּם שֶׁחוּטָיו מְשֻׁלָּכִים
בַּדְּרָכִים
עֵינַיִם מוּבָסוֹת
שֶׁאֵינָן מוּכָנוֹת לְוַתֵּר עַל
מְעַט הַכֹּחַ
הֶחָבוּי בְּשׁוּלַיִהֶן,
נִיגָּפוֹת בְּחֶלְשַׁת הַדְּמָעוֹת
הַמְטַשְׁטְשׁוֹת עֲקֵבוֹת
וְדֶרֶךְ.

מַגַּע יָדְךָ עַל פָּנַי אֵינוֹ מְנַחֵם
הוּא לֹא יִתְפֹּר מֵחָדָשׁ אֶת הַבֶּגֶד
מַאֲמַץ אֵיתָנִים נִדְרָשׁ לְהַשְׁחִיל מֵחָדָשׁ
אֶת הַחוּט בְּמַחַט הַסִּכּוּי הַמַּחֲלִיקָה
בְּלִי דַּעַת תִּקְוָתָהּ

וְהַצָּבָא הוֹלֵךְ וְנָסוֹג
מִכְּנִיעָה אֶל וִתּוּר
אֶל אֵלֶם

וְרִחַמְתִּי אֶת הַמְנַצֵּחַ.

04/04/2017 08:58:16 35 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

צַעַד אֶחָד לִפְנֵי הַלַּיְלָה

צַעַד אֶחָד לִפְנֵי הַלַּיְלָה,
אֲנִי יוֹדַעַת שֶׁהַחוֹמָה תִּקְרֹס
אִם אַתְמִיד לְהַיְשִׁיר
מַבָּטִי בְּפָנֶיהָ.

אֶלָּא שֶׁהָאֹפֶק נָחוּשׁ
כְּמִי שֶׁמְּסַגֵּל לַעְצֹר
אֶת הַשֶּׁמֶשׁ

וְהָרֶטֶט בְּקַוֵּי הַתִּקְוָה
מְסַנְוֵר אֶת הָאֲוִיר
עַד תֹּם.

אֵינִי יוֹדַעַת אֶת בּוֹא הַלַּיְלָה.
צַעַד אֶחָד לְפָנָיו,
הַחוֹמָה אָמְנָם קוֹרֶסֶת

אַךְ גַּם הָאֹפֶק נוֹשֵׁר.

04/04/2017 08:58:16 36 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

חֵרוּת

זוֹ הָרוּחַ שֶׁפָּסְעָה עַכְשָׁו בַּמִּסְדְּרוֹן –
לֹא יָדַעְתִּי.
פְּסִיעָה חֲרִישִׁית.
לֹא שָׁמַעְתִּי.

הִיא יוֹדַעַת לַחֲלֹף לְיָדִי
לְלֹא קוֹל
מוֹתִירָה רַק מַשָּׁב
חֲרִישִׁי

כְּשֶׁעֵינַיִךְ עִוְרוֹת
כָּל קוֹל נֶחְשָׁב
מַמָּשִׁי

וְהִיא מַגְשִׁימָה צְעָדֶיהָ
וְהוֹפֶכֶת לְאַט
לְמַהוּת

אֵינִי רוֹאָה אֶת
פָּנֶיהָ,
אַךְ אֲנִי יוֹדַעַת:
חֵרוּת.

04/04/2017 08:58:16 37 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

הַזְמַן

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 39 04/04/2017 08:58:16

הַזְמַן

אֶפְשָׁר לָתֵת לַזְמַן
רַק אֶת מַה שֶׁהוּא
מַגִּישׁ:
אֶת עַצְמוֹ.

וְאֶפְשָׁר לִזְרֹם אִתּוֹ
רַק אֶל מַה שֶׁהוּא
זוֹרֵם:
אֶל הֶמְשֵׁכוֹ.

וְאֶפְשָׁר לְהִתְמַרְמֵר
וְאֶפְשָׁר לְהַשְׁלִים;
לְהִתְעַלֵּם וְלַעֲצֹר,
לְהָבִין וְלָנוּעַ –

מַה שֶׁטּוֹב בַּזְמַן
זֶה שֶׁהוּא עוֹבֵר

גַּם הַיּוֹדְעִים לֹא יֵדְעוּ
מַדּוּעַ – – –

04/04/2017 08:58:16 41 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

לְאָן זוֹרְמִים הַזְּמַנִּים

יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁבָּאִים
וְיֵשׁ דְּבָרִים שֶׁחוֹלְפִים
וְלֹא הַדְּבָרִים מִשְׁתַּנִּים –
הַשָּׁעָה מְשַׁנָּה פָּנִים.

יֵשׁ כַּד הַיּוֹרֵד אֶל הַמַּבּוּעַ
וְיֵשׁ כַּד הַדּוֹלֶה אֶת תָּכְנוֹ
וְלֹא הַכַּד הוּא הַיּוֹדֵעַ –
הַמַּבּוּעַ שׁוֹצֵף אֶל עַצְמוֹ.

אַל תִּשְׁאַל לְסִבּוֹת הַדְּבָרִים:
אוֹתָן קַל לְגַלּוֹת וְלִמְצֹא;
שְׁאַל לְמַה שֶּׁמֵּעֵבֶר לָהֶן,
שְׁאַל לַדָּבָר עַצְמוֹ,

אֵיךְ שְׁעַת הַדְּבָרִים הַבָּאִים
מְשַׁלֶּבֶת זְרוֹעַ עִם הַכַּד בַּמַּבּוּעַ,
וְאֵיךְ שְׁעַת הַדְּבָרִים הַחוֹלְפִים
מַפְנָה לוֹ עֹרֶף קָטוּעַ,

וּבַמִּפְלָא מִמְּךָ הַבֵּט,
וְהָבֵן כִּי לֹא תָּבִין
הַאִם הַשָּׁעָה שֶׁחָלְפָה יוֹדַעַת
לְאָן זוֹרְמִים הַזְּמַנִּים – – –

04/04/2017 08:58:16 42 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

מִפְגָּשׁ

מָקוֹם הַמִּפְגָּשׁ שֶׁל הַקַּיִץ בַּחֹרֶף
הוּא מָקוֹם שֶׁל תִּקְווֹת וְיֵאוּשׁ.
תָּמִיד מִישֶׁהוּ מַמְשִׁיךְ לְקַוּוֹת –
וּמִישֶׁהוּ נוֹאָשׁ.

מִי שֶׁחָלַף אֵינוֹ מְוַתֵּר –
תִּקְוָתוֹ עוֹד בְּתוֹכוֹ.
מִי שֶׁבָּא מֵחָדָשׁ אֵינֶנּוּ זוֹכֵר
אֶת אֲשֶׁר הָיָה עִם לָכְתּוֹ.

וּבְמָקוֹם הַמִּפְגָּשׁ אַתָּה וַאֲנִי
מְבַקְּשִׁים מָקוֹם־מִבְטַחִים

שֶׁיֵּשׁ בּוֹ תִּקְוָה וְיֵאוּשׁ חֲלִיפוֹת
לַבָּאִים וְגַם לַהוֹלְכִים.

04/04/2017 08:58:16 43 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

בְּסוֹף סֶפְּטֶמְבֶּר

בְּסוֹף סֶפְּטֶמְבֶּר הָיָה לַשָּׁמַיִם
גָּוֶן שֶׁל תִּקְוָה שָׁגְוָעָה.
הַגַּרְגִּירִים זְרְזִפוּ לְאַטָּם
בִּשְׁעוֹן הַחוֹל הַמָּפְלָא שֶׁל הַזְּמַן,

בָּאֲוִיר הָיְתָה מִשְׁאָלָה שֶׁל גֶּשֶׁם
וְרִיחָם שֶׁל פֵּרוֹת שֶׁנָּשְׁרוּ
אֶל אֲדָמָה תְּמֵהָה עַל בּוֹאָם,
שֶׁרְגָבֶיהָ עוֹדָם תּוֹהִים אִם
לְהָאִיר אֲלֵיהֶם פָּנִים.

הֶחָצָב זָקַף אֶת רֹאשׁוֹ
מֵעַל לַקּוֹצִים הַיְבֵשִׁים,
וְהֵאִיר אֶת פָּנָיו קָדִימָה,
לִרְאוֹת אֶת אֲשֶׁר יָבוֹא:

הַגֶּשֶׁם עוֹדֶנּוּ בַּדֶּרֶךְ, אַךְ
הַטִּפּוֹת כְּבָר נֶאֱסָפוֹת
אֶל יוֹמוֹ

בְּסוֹף סֶפְּטֶמְבֶּר אֲנִי כְּבָר
יוֹדַעַת אֶת הַגָּוֶן וְהַצֶּבַע,
עֲדַיִן לֹא אֶת רֵיחוֹ וְטַעֲמוֹ;

אַךְ הַתִּקְוָה שָׁגְוָעָה כְּבָר יוֹדַעַת
אֶת הַדִּין וְאֶת מְקוֹמוֹ.

04/04/2017 08:58:16 44 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

רֶגַע

רֶגַע הַזֶּה שֶׁבִּקַּשְׁתִּי
לַעֲמֹד עַל טִיבוֹ,
לֹא הֵאִיר לִקְרָאתִי
אֶת פָּנָיו

וַאֲנִי חָקַרְתִּי וְדָרַשְׁתִּי
הִבַּטְתִּי וְהִסְתַּכַּלְתִּי
וְחָנַתִּי אוֹתוֹ
לַשָּׁוְא

כְּמוֹ צְלוֹפָח מְיֻמָּן
הוּא חָמַק מִפָּנַי
מוֹתִיר אֶת חִידַת הַנָּחָשׁ

וַאֲנִי נִחַשְׁתִּי וְנִחַשְׁתִּי,
וְהוּא חָמַק וְחָלַף –

04/04/2017 08:58:16 45 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

שַׁאֲלִי בָּרוּחַ

הָנִיחִי לַזְּמַן לַעֲבֹר
הַרְגִּישִׁי אֵיךְ הָרוּחַ
מְקַשְׁקֶשֶׁת בָּאִילָנוֹת
וּמְזַנֶּקֶת,
בּוֹהֶה,
בַּשָּׂדֶה הַפָּתוּחַ

הָנִיחִי לַזְּמַן לִזְרֹם
יוֹדַעַת שֶׁאַתְּ מְאַבֶּדֶת
אוֹתוֹ,
וְנוֹחַ וְרַךְ וְקַל
כִּזְרִימַת הַמַּיִם בַּנָּהָר
הַשָּׁלוּחַ

אֶל מָקוֹם שֶׁלֹּא מִכָּאן,
אֶל אֲדָמָה אַחֶרֶת,
אֶל מַה שֶׁהָיָה
בְּטֶרֶם יִהְיֶה

אֶל
הַפָּתוּחַ –

וְאַל תִּשְׁאֲלִי בַּשָּׁעוֹן,
שַׁאֲלִי
בָּרוּחַ.

04/04/2017 08:58:17 46 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

גּוֹרָל

גּוֹרָל

יָדֵךְ הַשְׁלוּחָה לְהָגֵן עַל לִבֵּךְ
לֹא זָכְרָה כִּי גּוֹרָל הוּא עָלַיִךְ,
וּכְמוֹ בַּטַּרְגָּדִיוֹת הַיְשָׁנוֹת
לַשָּׁוְא תְּנַסִּי לְהִמָּלֵט:
גּוֹרָלֵךְ הוּא בְּכָל מִבְרָחַיִךְ.

כַּמָּה תְּמִימוּת מְצוּיָה בָּאֱמוּנָה
כִּי הַכֹּל צָפוּי, אַךְ הָרְשׁוּת נְתוּנָה.
מִי שֶׁחַיָּיו כְּמַחֲנָה בְּמִלְחָמָה
נְפִילָתוֹ צְפוּיָה. רְשׁוּתוֹ אֲבוּדָה.
וּמִי שֶׁהָרְשׁוּת נְתוּנָה בְּיָדוֹ,
מִמֵּילָא צָפוּי לוֹ כָּל מַתָּנוֹ.

מִי שֶׁמַּאֲמִין, רַק תְּמִימוּתוֹ
עוֹמֶדֶת לוֹ בְּבוֹא עִתּוֹ
לִשְׁכֹּחַ כִּי תְּמִימוּת הָיְתָה לוֹ אֱמוּנָה
לִזְכֹּר כִּי הַצָּפוּי נִתַּן לוֹ מַתָּנָה

וְכָךְ יָדֵךְ הַשְׁלוּחָה לְהָגֵן עַל לִבֵּךְ
שָׁבָה וְשׁוֹכַחַת גּוֹרָלָהּ;
מַה שֶּׁהוֹפֵךְ כָּל אָבִיב לְמוֹפֵת,
אֵינוֹ אֶלָּא מַהֲתַלָּה.

04/04/2017 08:58:17 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 49

שְׁאֵלוֹת

זוֹ שְׁאֵלָה שֶׁל מָרְחָק:
קַו הָאֹפֶק הַמַּאֲפִיר
אֶפְשָׁר שֶׁיֵּחָשֵׁב לְתַעֲלוּמַת
תִּקְוָה. הַמִּדּוֹת הַנְּכוֹנוֹת
הֵן הַקּוֹבְעוֹת.
וְלֹא רַק בַּמֶּרְחָק.

זוֹ שְׁאֵלָה שֶׁל אֹפֶק:
הַשָּׂגָתוֹ הַמִּתְרַחֶקֶת־וְהוֹלֶכֶת
אֵינָהּ שׁוֹלֶלֶת אֶת קִיּוּמוֹ.
זוֹ נְקֻדַּת הִתְרַחֲשׁוּת שֶׁבָּהּ
נִבְלַעַת תַּעֲלוּמַת־תִּקְוָה –
וְשָׁבָה וְנוֹלֶדֶת.

זוֹ שְׁאֵלָה שֶׁל אָדָם לְאָדָם:
מֶרְחַקָּה שֶׁל תַּעֲלוּמַת תִּקְוָה
מִגַּעְגּוּעֶיהָ אֶל הָאֹפֶק.

04/04/2017 08:58:17 50 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

כְּשֶׁהָעַכְשׁוּב מְפַלֵּס לוֹ דָּרָךְ

כְּשֶׁהָעַכְשׁוּב מְפַלֵּס לוֹ דָּרָךְ
וַחֲמָתוֹ בּוֹ,
הָעַכְשָׁו קוֹרֵעַ פִּסּוֹת נֶפֶשׁ
דַּקִּיקוֹת לְמַסֵּכוֹת מָגֵן.
אַךְ שׁוּב הָאֶרֶס עוֹלֶה
עַל גְּדוֹת רְחוֹקוֹת
וְנִשְׁפָּךְ עַד אֵלַיִךְ

כַּמָּה דַּק בֵּיתֵךְ בְּקוּרָיו
וְאֵיךְ יַעֲמֹד בַּחֲמָה
הַנִּשְׁפֶּכֶת שׁוֹרֶפֶת
רַגְלָיו

אַתְּ שׁוֹתָה אֶת הַכּוֹס
וּמְכַבָּה אֶת הָאֶרֶס:
חֲמַת עַכְשׁוּב מְנַפְּשֵׁךְ תִּרְחַק

אֵיךְ תּוּכְלִי לְאַחוֹת עַכְשָׁו
פִּסּוֹת נֶפֶשׁ דַּקּוֹת וּשְׁרוּפוֹת
לְמַעַן שׁוּב בֵּיתֵךְ אֶל
בְּטָחָיו

וּמִי יַעֲמֹד לָךְ
בְּיוֹם פְּקֻדָּתֵךְ –
קוּרָיו?

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 51 04/04/2017 08:58:17

זוֹ שְׁאֵלַת הַמִּשְׁוָר

זוֹ שְׁאֵלַת הַמִּשְׁוָר:
הֲרֵי לֹא אַתְּ הִיא הַטּוֹוָה
אֶת הַחוּטִים; לֹא מִמֵּךְ
הֵם בָּאִים, וְלֹא הֵם
מְגַמַּת פָּנַיִךְ

הָאֹפֶן שֶׁבּוֹ הֵם מִשְׁתַּזְּרִים
הוּא הָעַתִּיקָה שֶׁבַּחִידוֹת –
וַהֲרֵי לֹא עָלַיִךְ
הַפִּתְרוֹן

לָכֶתֶם זֶה עִם זֶה;
פְּרִידָתָם;
נִתּוּקָם;
וּשְׁזִירָתָם:
לְעִתִּים רַק עוֹבְרִים זֶה בָּזֶה,
אַךְ יֵשׁ גַּם הַיּוֹדְעִים
זֶה אֶת זֶה

עֶרְגָּתָם,
אֶפְשָׁר שֶׁהִיא הָאוֹרֶגֶת אוֹתָם:
מַרְחִיקָה; מְקָרֶבֶת; קוֹשֶׁרֶת;
קוֹרַעַת דַּרְכָּם עוֹלָם –

וְאַתְּ רַק חוּט אֶחָד,
וְלֹא עָלַיִךְ הַפִּתְרוֹן,
אַךְ אַתְּ יוֹדַעַת
עֶרְגָּתָם
גַּם כְּשֶׁאַתְּ עַצְמֵךְ
שָׂבָה וְנִטְוֶית
כְּמוֹתָם.

04/04/2017 08:58:17 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 52

מְצִיאוּת

עַכְשָׁו הַבְּכִי מֻתָּר,
הוּא יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא אֶגָּרְשֶׁנּוּ.
מַמְלַכְתּוֹ פְּרוּשָׂה מֵעַל תְּהוֹמוֹת
כְּחֻפָּה מְצֻלָּה.

אֲלָא שֶׁלְּמַטָּה הַצֵּל הוֹפֵךְ לְמַהוּת,
אֵין בּוֹ הֲגָנָה מִן הַשֶּׁמֶשׁ.
צָרִיךְ לִלְמֹד לַחֲסוֹת בְּצִלּוֹ
גַּם כְּשֶׁאֵין בּוֹ צֹרֶךְ.

עָיַפְתִּי לִלְמֹד מֵחָדָשׁ
אֵיךְ טוֹוִים מִקּוּרִים עַכָּבִישׁ,
אֵיךְ נוֹשְׁמִים כְּשֶׁמְּלֻאכֶת הַטְּוִיָּה
קָשָׁה מֵהָכִיל.

וַעֲדַיִן הַצִּפֳּרִים שָׁרוֹת מִלְמַעְלָה –
אֵינָן מְבִינוֹת כִּי הָעֵץ שֶׁלָּהֶן כְּבָר נִכְרַת.

04/04/2017 08:58:17 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 53

חוּטִים

אֲנִי מוֹשֶׁכֶת חוּטִים אֲחֲרוֹנִים
מִמַּסֶּכֶת קְרוּעָה,
שׁוֹאֶלֶת עַצְמִי שׁוּב וְשׁוּב
הַאִם אֶקְלָעֵם לְצַמָּה
אוֹ אֲשַׁלְּבֵם שְׁתִי־וָעֵרֶב?

אִם תִּהְיֶה זוֹ צַמָּה,
לֹא אוּכַל לְהַפְרִידָהּ מֵעַצְמָהּ
הִיא תּוֹתִיר בְּתוֹכָהּ
אֶת כָּל שֶׁמָּצוּי בָּהּ
וְלֹא תִּשְׁתַּנֶּה לְעוֹלָם,
גַּם אִם תֵּעָטֵר בְּסֶרֶט.

אִם יִהְיֶה זֶה שְׁתִי־וָעֵרֶב,
אוּכַל תָּמִיד לִמְשֹׁךְ חוּט,
אַךְ הַשָּׁלֵם יִשְׁתַּנֶּה תָּדִיר
בְּיָצְרוֹ מְצִיאוּת אַחֶרֶת.

הַמַּסֶּכֶת קְרוּעָה, אַךְ עֲדַיִן קַיֶּמֶת.
חוּטֶיהָ מְשַׁנִּים צוּרָה
וְיוֹצְרִים מְצִיאוּת עֲלוּמָה,
קְבוּעָה כְּצַמָּה אוֹ פְּרוּשָׂה כְּבַד,
חֲתוּמַת צוּרָה
אוֹ זוֹרֶמֶת.

וְהַמַּסֶּכֶת בּוֹחֶנֶת אֶת בְּחִירָתִי:
לְאָן אֶקְחֶנָּה בִּסְפִינָתִי?

04/04/2017 08:58:17 54 שירים הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

נְתִינָה

אֱלֹהִים הוֹשִׁיט יָד לָקַחַת
וַאֲנִי הוֹשַׁטְתִּי יָד לִתֵּן.
אוֹ אוּלַי הָיָה זֶה לְהֵפֶךְ –
יִתָּכֵן.
קָשֶׁה עַכְשָׁו לָדַעַת
מִי הַלּוֹקֵחַ וּמִי
הַנּוֹתֵן
וְעַד כַּמָּה יָכוֹל
אָדָם
לְהִתְחַנֵּן –

04/04/2017 08:58:17 55 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

מַגָּע

אוּלַי הָיְתָה זוֹ הַיָּד הַשְּׁגוּיָה,
אוּלַי – הַיָּד הַמְּנַחֶמֶת;
אֶפְשָׁר שֶׁצִּפִּיתִי בְּבוֹא הַתִּקְוָה
לָחוּשׁ אֵיךְ הִיא מְקַיֶּמֶת

אֶת הַנְּדָרִים שֶׁנָּדַרְתִּי
בְּלֵב נֶאֱלָם,
וּמֵעוֹלָם לֹא נִקְרְאוּ בְּקוֹלִי,

הַיָּד הַשְּׁגוּיָה וְהַיָּד הַמְּנַחֶמֶת
הוֹשִׁיטוּ עַצְמָן לִקְרָאתִי

לֹא שָׁמַעְתִּי אוֹתָן,
לֹא חָוִיתִי אֶת מַגָּעָן,
לֹא יָדַעְתִּי אֵיךְ אֶפְשָׁר לָדַעַת
אִם הַיָּד הַשְּׁגוּיָה וְהַיָּד הַמְּנַחֶמֶת
יְכוֹלוֹת זוֹ בְּזוֹ לָגַעַת.

04/04/2017 08:58:17 56 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

מַעְגָּל וּמַשִּׁיקָיו

סְגִירַת הַמַּעְגָּל קָשָׁה מִפְּתִיחָתוֹ
שֶׁהֲרֵי הַפְּתִיחָה לֹא שִׁעֲרָה
הֶנֵּף מַעְגָּלָהּ
וּפָרְשָׂה אֶת קַוֶּיהָ בְּלִי פֵּשֶׁר,
בְּהֶנֵּף שֶׁל תִּקְוָה בִּלְבָד –

וְהַקַּוִּים בִּמְרוּצָתָם
לֹא נָתְנוּ אֶת דַּעְתָּם
לֹא בִּקְּשׁוּ אֶת פִּשְׁרָם

סְגִירַת הַמַּעְגָּל הִיא
מַתַּן פֵּשֶׁר
לְהֶנֵּף מְרוּצָתוֹ –

כָּל אֲשֶׁר נֶחְתַּם בַּמַּעְגָּל
תּוֹחֵם אֶת עוֹלָמוֹ

וְגַעְגּוּעָיו – אֶל הַמַּשִּׁיק לוֹ:

רְאֵה מַעְגָּלֵנוּ.
שַׁעֵר אֶת מַשִּׁיקָיו.

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 57 04/04/2017 08:58:17

שְׁבִירַת מַעְגָּל הִיא פְּתִיחַת גַּעְגּוּעַ

שְׁבִירַת מַעְגָּל הִיא פְּתִיחַת גַּעְגּוּעַ.
הָרוּחַ מַבִּיט בָּךְ תּוֹהֶה
אֵיךְ נִשְׁפָּךְ מִתּוֹכוֹ כָּל שֶׁנִּסְגַּר בּוֹ
וְעַתָּה הוּא רֵיק וּבוֹהֶה

בִּמְקוֹם הַשָּׁבָר בָּאִים וְיוֹצְאִים
אֲנָשִׁים, מְקוֹמוֹת וּזְמַנִּים.
אַתְּ מַבִּיטָה בָּהֶם וְשׁוֹמַעַת
אֶת זְרִימַת הַקּוֹלוֹת הַזּוֹלְגִים

וְכֻלָּם פּוֹנִים לְדַרְכָּם:
עוֹד מְעַט לֹא יִוָּתֵר דָּבָר
בַּמַּעְגָּל הַשָּׁבוּר
יְמַלְאוּהוּ הַכְּלוּם וְהָרִיק –
דָּבָר לֹא גָּמוּר.

וְאַתְּ לְיַד הַשָּׁבָר: קְשׁוּרָה וּפְתוּחָה,
קַשׁוּבָה וְאִלֶּמֶת, חֵרְשָׁה וְקוֹלֶטֶת
בּוֹכָה אֶת שִׁבִירָתוֹ,
תּוֹהָה עַל פְּתִיחָתוֹ,
מְצֻוָּה עַל אָבְדָנוֹ
מְאַבֶּדֶת יֵשׁוּתוֹ –

וּבַזְּרִימָה הַזּוֹלֶגֶת בְּלִי קוֹל,
אַתְּ רוֹאָה אֵיךְ נוֹלָד גַּעְגּוּעַ:
מִן הָאַיִן בּוֹקֵעַ מָקוֹר,
וְזוֹרֵם אֶל חֲלַל הָאֵינְסוֹף
וְהָרוּחַ מַבִּיט בָּךְ, שׁוֹאֵל,
הֲתִתְּנִי לוֹ לִכְסֹף
אֶל הַסּוֹף –

04/04/2017 08:58:17 שירים הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 58

מְעָרַת נְטִיפִים

מַיִם מִשְׁתַּקְפִים בַּסָּלַע,
וְהַסָּלַע מַבִּיט, תּוֹהֶה
מִי אֵמֶת וּמִי בְּדָיָה –

כָּמוֹנוּ, הַמִּשְׁתָּאִים לָדַעַת
מִי מַיִם וּמִי סָלַע

וְכָל מוֹתַר חַיֵּינוּ לְפָנֵינוּ
לִמְצֹא אֶת הַתְּשׁוּבָה.

04/04/2017 08:58:17 59 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

בִּקְצֵה הַמְּסִילָה

סיריש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 61 04/04/2017 08:58:17

מִי שֶׁבּוֹנֶה מִקְדָּשׁ

מִי שֶׁבּוֹנֶה מִקְדָּשׁ,
מֵסִיר מֵעָלָיו אֶת הַגַּעְגּוּעִים
קִלְפָּה אַחַר קְלִפָּה
וּמַפְקִידָם בַּקֹּדֶשׁ.

אַךְ גַּעְגּוּעִים אֵינָם
דָּבָר שֶׁנִּגְמָר,
הֵם בּוֹעֲרִים כַּזְּמַן הַנִּגָּר
וְאֵינָם כָּלִים כַּחֹמֶר

הֵם אֵשׁ־הַתָּמִיד
בַּמִּקְדָּשׁ הַמָּלֵא
אוֹתָם

מִי שֶׁבּוֹנֶה מִקְדָּשׁ
לַשָּׁוְא יִסְגֵּרֵם
בְּתוֹכָם,

לַשָּׁוְא יָשׁוּב
לְפָקְדָם

בְּאֵין לוֹ גַּעְגּוּעָיו
הוּא יָתוֹם
מִקְלִפָּתָם,
הוּא מֻתְנֶה
בְּמִשְׁכָּנָם.

04/04/2017 08:58:17 63 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

כְּמִיהָה

לוֹמַר מִלִּים רַבּוֹת וְלֹא כְּמִיהָה אַחַת,
אוּלַי זוֹ הַבְּדִידוּת הָאֲמִתִּית.
רֵיקוּת בְּתוֹךְ חָלָל שֶׁאֵין בּוֹ זִיק;
אַל־צֶבַע בְּעוֹלָם לְלֹא תַּשְׁתִּית.

לִשְׁכֹּן עַל מֵי מְנוּחוֹת וְלֹא סְעָרָה אַחַת,
וַדַּאי זוֹ הַבְּדִידוּת הָאֲמִתִּית.
שַׁלְוָה שֶׁל אֵין־תְּמוּרוֹת דְּבֵקָה כְּטִיט
פְּרוּשָׂה לְלֹא עָבָר, מִבְּלִי עָתִיד.

לִסְגֹּד לָאֲלִילִים וְלֹא אֱמוּנָה בַּלֵּב –
בְּדִידוּת שֶׁאֵין לָהּ פֵּשֶׁר
אֶת תְּחוּמָהּ תַּצִּיב.

כְּמִיהָה אַחַת אִלְּמָה,
סְעָרָה אַחַת שֶׁל כְּאֵב –
אֶת תְּחוּמָהּ תַּחֲרִיב.

04/04/2017 08:58:17 64 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

הָרוּחַ שֶׁבָּאָה פִּתְאֹם

הָרוּחַ שֶׁבָּאָה פִּתְאֹם
נָשְׂאָה עִמָּהּ חוֹל וּרְסִיסֵי צַעַר,
וַאֲנִי כָּסִיתִי עַד תֹּם,
עַד מַחֲנָק.

הָאַבָּךְ הִכְרִיעַנִי,
וָאֵלֵךְ הָלוֹךְ וְקָטוֹן מִתַּחְתָּיו,
עַד כִּי נוֹתַרְתִּי
כְּזֶרַע שֶׁחוֹזֵר
אֶל מְמַדָּיו.

אוּלַי מִכָּאן אֵלֵךְ
הָלוֹךְ וְגָדוֹל,
הָלוֹךְ וְנָבוֹט
מֵחָדָשׁ

עַד שֶׁתָּבוֹא שׁוּב הָרוּחַ
נְקִיָּה מֵהַחוֹל
וּצְעָרָיו.

04/04/2017 08:58:17 65 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

הַמְּתָנָה

מַה שֶּׁהִשְׁאִירָה לִי הָרוּחַ
לָקַח הַגֶּשֶׁם. מַה שֶּׁנוֹתַר –
לָקַח הַטַּל.
בַּשָּׂדֶה נוֹתְרוּ אֲבָנִים אַחֲרוֹנוֹת
וְדַרְדַּר מְעֹרְטָל.

קָשָׁה בַּשָּׂדֶה כְּשֶׁחִשָּׁךְ
מַפְחִיד עִם קוֹל הַתַּנִּים;
כְּשֶׁאֲבָנִים פּוֹרְצוֹת בִּבְכִי,
הַדַּרְדַּר אֶת רֹאשׁוֹ מַרְכִּין.

הוּא יַחֲלֹף וְהֵן תִּנָּטֵשְׁנָה.
הַתַּנִּים יַעַבְרוּ עִם בּוֹא אוֹר.
וְרַק אֲנִי, בְּלֵב הַשָּׂדֶה,
לְקוּחָה מִכֹּל –

אַמְתִּין

04/04/2017 08:58:17 66 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

כָּאן וְעַכְשָׁו

נְחַשׁ־אוֹרוֹת בַּדֶּרֶךְ.
הֲמוֹן אֲנָשִׁים כָּמוֹנִי
זוֹרְמִים עִם סְתָמָם.
בַּחוּץ יָבֵשׁ. אַךְ
דִּמְעוֹת הַגֶּשֶׁם
מְנַחֲשׁוֹת בַּלָּאט
אֶת בּוֹאָן.

הַשְׁפִּילִי רֹאשֵׁךְ. לְאַט.
הַוִּתּוּר שֵׁיָּךְ לַסְּתָו;
לְנַשֵּׁם אֶת הַזְּמַן
כְּמוֹ לֶקֶט
שֶׁל מַה שֶּׁהוּא כָּאן
וְעַכְשָׁו.

04/04/2017 08:58:17 67 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

הַיָּמִים הָאַחֲרוֹנִים שֶׁל הַפְּתָו

אֵלֶּה הַיָּמִים הָאַחֲרוֹנִים
שֶׁל הַסְּתָו

חַם רָפוּי
אוֹר הָזוּי

הָרוּחַ עֲדַיִן שׁוֹקֶטֶת,

הָאֱגוֹז מַשִּׁיר אֶת עָלָיו
הַשַּׁלֶּכֶת מְכַסָּה – וְחוֹשֶׁפֶת.

הָעֶרֶב נִשְׁאַל מֵחָדָשׁ
אִם אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ
וְלָלֶכֶת – – –

04/04/2017 08:58:17 68 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

סוֹף הַנְּפִילָה

אַל תֵּעָצְבִי אָל לִבֵּךְ:
לַשַּׁלֶכֶת יֵשׁ אַלְפֵי דְּרָכִים
לִפֹּל
וּמִי שֶׁעֵינָיו בַּאֲבִיבוֹ
אֵיננוּ זוֹכֵר,
אָפְשָׁר שֶׁאֵינֶנּוּ
יוֹדֵעַ

אֵיךְ מְרַחֵף הֶעָלֶה,
קָסוּם וְשָׁהוּי
בְּדַרְכּוֹ
הַנּוֹפֶלֶת

וְכֹה עָנֹג מַסָּעוֹ
וְכֹה רַךְ מַגַּע הָאֲוִיר
עַל לֶחְיוֹ
הַנִּפְתֶּלֶת –

עַד כִּי תֹּם הַנְּפִילָה
אֵינוֹ זָעָקָה
וְאֵינוֹ צְעָקָה
נוֹשֶׁמֶת

אֶלָּא קֶסֶם מַגַּע
נְשִׁיקָה
רַכָּה

שֶׁבְּסוֹף הַנְּפִילָה
מִתְגַּשֶּׁמֶת.

04/04/2017 08:58:17 69 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

מָקוֹם שָׁקֵט

יוֹנָה אַחַת בִּקְשָׁה לָהּ
מָקוֹם שָׁקֵט לָמוּת בּוֹ;
וַאֲנִי הָיִיתִי הוֹלֶכֶת בְּעִקְבוֹתֶיהָ
מְבַקֶּשֶׁת מָקוֹם שָׁקֵט
בּוֹ לִחְיוֹת:
מַאֲפַל־שַׁלְוָה מוּצָל וְרָגוּעַ
שֶׁחוֹנֵן כְּנָפַיִם רָפוֹת.

הָיִיתִי הוֹלֶכֶת בְּעִקְבוֹתֶיהָ
וְהָרוּחַ – בְּעִקְבוֹתַי;
הָיִיתִי מִצְטַמְצֶמֶת וְהוֹלֶכֶת
וְשׁוֹכַחַת שְׁעָרַי –

מָקוֹם שָׁקֵט לִחְיוֹת בּוֹ
פִּסַּת אַהֲבָה דַּקָּה,
יָרֹק וּמוּצָל וְרָגוּעַ
וְכַנְפֵי יוֹנָה לוֹ חָפָה –

הָיְתָה הָרוּחַ רַכָּה וּמְנַחֶמֶת
מַסְמִיכָה אֶת חַיַּי לְמוֹתָהּ.

04/04/2017 08:58:17 70 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

בְּקְצֵה הַמְּסִילָה

בְּקְצֵה הַמְּסִילָה
נִצָּבֶת
שְׁאֵלַת הַחַיִּים וְהַמָּוֶת
שְׁאֵלַת הַכֹּל אוֹ לֹא כְלוּם
שְׁאֵלַת הַזְּמַן וְאַפְסוּתוֹ
הַמַּהוּת וְאָבְדָנָהּ –

וְהַמְּסִילָה פּוֹנָה דָרוֹמָה,
אַךְ הַגַּעְגּוּעִים עֲדַיִן
פּוֹנִים לַצָּפוֹן.

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 71 04/04/2017 08:58:17

חָרוּת בָּעוֹר

מחזור שירים

מסע בפולין

קיץ תשמ"ט, יולי 1989

"וְהַלֻּחֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה,
וְהַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹהִים הוּא,
חָרוּת עַל־הַלֻּחֹת:"
(שמות ל"ב, ט"ז)

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 73 04/04/2017 08:58:17

.1

לְאַחַר שֶׁשָּׁקְטָה הָאָרֶץ
אַרְבָּעִים שָׁנָה וָעוֹד,
שַׁבְתִּי לִפְקֹד אֶת מֵתֶיהָ
וְלִשְׁאֹל לִגוֹרָלָם.

אַרְבָּעִים שָׁנָה וָעוֹד
הִדֵּק שָׁם הָאֵפֶר אֶת עַצְמוֹ
מִצְטוֹפֵף יוֹתֵר וְיוֹתֵר,
כְּמוֹ בִּקֵּשׁ לֶאֱסֹף כֹּחַ,
לִבְנוֹת מַשְׁמָעוּת:
כָּל גַּרְגֵּר לְעַצְמוֹ – אָבְדָן,
וַעֲרֵמַת אֵפֶר־הָאָדָם –
זְעָקָה – –

אַרְבָּעִים שָׁנָה וָעוֹד
עָשִׂיתִי לְבֵיתִי,
בְּאֶרֶץ הַשָּׁמַיִם הַכְּחֻלִּים
וְהָאוֹר
וּמִלְחֲמוֹת־תָּמִיד.

וְרַק כְּשֶׁשַּׁבְתִּי לְשָׁם
הֵבַנְתִּי כַּמָּה אֲנִי רוֹצָה לִחְיוֹת.

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 75 04/04/2017 08:58:17

.2

אֲנִי חוֹשֶׁבֶת עַל בּוּעָה.

אוֹמְרִים שֶׁאוֹשְׁוִיץ הָיָה בּוּעָה
סוֹגֶרֶת בְּתוֹכָהּ עוֹלָם אַחֵר וְאָטוּם
וּכְמוֹ עַל פִּי חֻקֵּי הַפִּיסִיקָה
עוֹמֶדֶת בְּכֹחַ הַמִּרְקָם הַקוֹשֵׁר
אֶת חֲלָקֶיהָ.

וּבַבּוּעָה הַזֹּאת – אָדָם לְאָדָם
בּוּעָה: מְהַלֵּךְ וְשָׁב וְנוֹשֵׁם
בְּמַעְגָּל סָגוּר

גַּם הַיָּד הַמּוּשֶׁטֶת
אֵינֶנָּה פְּרִיצָה מִן הַסָּגוּר

הֲמוֹן בּוּעוֹת מִתְרוֹצְצוֹת
בְּתוֹךְ מַעְגַּל הַשְּׁמָדָה וּפִיצוּץ
שֶׁאֶחָד מַשְׁמָעוֹ:
סוֹפָן.

וְהָאָדָם שֶׁבְּתוֹכָן – יְהֵא אֲשֶׁר יְהֵא –
מַמְתִּין לְגוֹרָלוֹ־בּוּעָה־מִתְנַפֶּצֶת

וְאֵינוֹ.

04/04/2017 08:58:17 76 שירים הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

.3

זֶה לֹא רַק לַעֲלוֹת בָּעָשָׁן;
זֶה לְאַבֵּד אֶת מִבְטַח־הַשָּׁוְא
שֶׁל חִשּׁוּקֵי הַבּוּעָה.

עַל פִּי חֻקֵּי הַפִּיסִיקָה
זֶהוּ מִבְנֶה חָזָק מֵאֵין־כְּמוֹתוֹ;

עַל פִּי חֻקֵּי הַנֶּפֶשׁ
זֶה אָבְדַן הָרֶחֶם וְהַצֶּלֶם;

לִהְיוֹת לְאֵפֶר זֶה לְאַבֵּד
אֶת הַבּוּעָה
וְלִהְיוֹת
לְלֹא לִהְיוֹת.

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 77 04/04/2017 08:58:17

4.

הַקַּלּוּת שֶׁל נִפּוּץ הַבּוּעוֹת
הִיא הַקַּלּוּת הַנּוֹרָאָה שֶׁל הַהֶרֶג;
מְהִירוּת חֲצִיַּת קַו הַנִּפּוּץ
אֵינָהּ מַנִּיחָה מָקוֹם לִסְפֵקוֹת.
לָכֵן מְלֶאכֶת הָרוֹצֵחַ הִיא קַלָּה מִנְּשֹׂא
וְאֵינֶנָּה מוּבָנֶת.

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 78 04/04/2017 08:58:17

.5

הַצַּמָּה הַהִיא שֶׁנּוֹתְרָה
מְסַפֶּרֶת עַל נַעֲרָה יָפָה
וּשְׂרוֹכֵי הַנַּעֲלַיִם הַשְּׁכוּחִים
קוֹרְאִים לַשָּׁוְא לַעֲרֵמוֹת
הַמִּשְׁקָפַיִם,
לָשׁוּב וְלִרְאוֹת אֶת יָפְיָהּ
שֶׁל יַלְדָּה שֶׁנּוֹתְרָה בְּלִי
צַמָּה

וּבְלִי
בֵּינְתַיִם.

04/04/2017 08:58:17 79 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

.6

לִפְעָמִים בּוּעָה הוֹפֶכֶת לְהֶלָה.

זֶה קוֹרֶה לְעִתִּים, לְמִי
שֶׁיָּכוֹל לִקְשֹׁר אֶת בּוּעָתוֹ
לְבוּעוֹת אֲחֵרוֹת;

הַפִּיסִיקָה תְּדַבֵּר אָז עַל מִבְנֵי־עַל.
בִּשְׂפַת הָאָדָם זוֹהִי אֲנוֹשִׁיוּת.

04/04/2017 08:58:17 80 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

.7

כַּמָּה אֶפְשָׁר לְסִבֵּל?

אֵינְךָ יוֹדֵעַ עַד שֶׁלֹּא
תַּגִּיעַ לְמְקוֹמוֹ.

וְאִם תַּגִּיעַ לְמְקוֹמוֹ –
לֹא תֵּדַע.

כִּי הוּא בְּבוּעָתוֹ,
וְאַתָּה בְּבוּעָתְךָ,
וְהִיא בָּבוּאָתוֹ
וְהִיא בָּבוּאָתְךָ

לִצְפּוֹת בַּמַּרְאָה
אֵין פֵּרוּשׁוֹ
לִהְיוֹת בְּתוֹכָהּ.

הַשְּׁאֵלָה הִיא אַחֶרֶת:
שֶׁל מִי הַבָּבוּאָה?

04/04/2017 08:58:17 81 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

.8

יַעַר. אֶפֶר. נַחַל.
שָׂדֶה. אֲלָמוֹת וּגְדִישִׁים.

לִטְרֶבְלִינְקָה נָסְעוּ בְּרַכֶּבֶת.
לְמַיְדָנֶק נָסְעוּ בְּרַכֶּבֶת.
לְאוֹשְׁוִיץ נָסְעוּ בְּרַכָּבֶת.

רַכֶּבֶת הִיא שְׁנֵי פַּסִּים רֵיקִים
הַמּוֹתְחִים בֵּינֵיהֶם קַו
שֶׁל תִּקְוָה
וְקֶשֶׁר.
הָאַשְׁמָה אֵינָנָּה בָּהּ.

בְּעוֹלָם יָפֶה לְהַלֵּל
הִיא קִשְּׁרָה אֶת קַוֵּי הַזְּוָעָה.

04/04/2017 08:58:17 82 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

.9

הַהֲלִיכָה עַל אַדְנֵי הָרַכֶּבֶת
מַכָּה בִּכְאֵב מוּזָר:
לֹא שִׁתּוּק – עוֹד צַעַד וְעוֹד,
כְּמִי שֶׁמֻּכְרָח, עַל נַפְשׁוֹ,
וְאֵינוֹ מַאֲמִין.

אֵינֶנִּי הוֹלֶכֶת לִשְׁמָד
וְשׁוּם סֶלֶקְצְיָה אֵינָהּ מְחַכָּה לִי,
וַאֲנִי בִּבּוּעָתִי שֶׁלִּי,
וְאַתֶּם בִּבּוּעוֹתֵיכֶם –

וְאַף עַל פִּי כֵן,
הַכְּאֵב בְּגַבִּי,
וְהַנְּשִׁימָה בְּמַאֲמָץ
שֶׁל נִרְדָּף –

פִּתְאֹם אֲנִי הִיא הָרַכֶּבֶת
וַאֲנִי הִיא הַמּוּבָלֶת –

עַד הַסַּף – – –

04/04/2017 08:58:17 83 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

.10

הָאֲבָנִים שֶׁל טֶרֶבִּלִינְקָה דּוֹקְרוֹת.
יָפוֹת לְהַמֵּם. צוֹמְחוֹת.
אֵלֶּה שִׁינֵי הַדְּרָקוֹן הַקְּדוּמוֹת,
שֶׁהוֹפְכוֹת אֶת הַמִּיתוֹלוֹגְיָה עַל פִּיהָ.

מִי שֶׁחִלֵּץ עַצְמוֹ מִכָּאן
וְנוֹתָר בְּבוּעָתוֹ לְמַעֲנֵנוּ,
מְסַפֵּר עַל מַה שֶּׁאֵרַע
וְאֵינוֹ מַאֲמִין לְמִשְׁמַע אָזְנָיו.

בִּטֶרֶבִּלִינְקָה הָיוּ לִי הַדְּמָעוֹת
מִפְלָט מִדְּקִירוֹת הָאֶבֶן.
אֲנִי שׁוֹמַעַת אֵיךְ סַבָּא שֶׁלִּי,
שֶׁעָלָה כָּאן בֶּעָשָׁן,
אוֹמֵר עָלֵינוּ קַדִּישׁ

וְשָׁב אֶל אָפְרוֹ.

04/04/2017 08:58:17 84 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

.11

הִדְלַקְתִּי נֵר נְשָׁמָה,
כִּי כְּנֵר נִשְׁמַת הָאָדָם,
וַאֲנִי חוֹזֶרֶת עַל טֶקֶס מַאגִי
מְנַסָּה לַשָּׁוְא לְהַדְלִיקָה בֶּאֱמֶת.

אֶת מִי זֶה מְנַחֵם, אֲנִי שׁוֹאֶלֶת,
לִדְלֹק כָּךְ עַד כְּלוֹת הַשַּׁעַוָה,
אוֹ עַד בּוֹא הָרוּחַ הַמְכַבָּה –
וַהֲרֵי בַּמַּאָה הָעֶשְׂרִים,
טֶקֶס מַאגִי אֵין לוֹ תִּקְוָה –

וְאֵין לִי תְּשׁוּבָה.

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 85 04/04/2017 08:58:17

.12

וְגַם אֲנַחְנוּ הָיִינוּ בְּבוּעָה
שָׁרוֹאָה וְאֵינֶנָּה מַשָּׂגֶת

אֵינֶנָּה תּוֹפֶסֶת
אֶת אָבְדַן הַבּוּעוֹת.

בְּתוֹךְ צְדוּקִים־נַעֲלִים־מִלִּשְׁאֹל
נוֹתַרְנוּ שְׁלֵמִים בְּבוּעוֹתֵינוּ
הַמּוּגָנוֹת

כּוֹאֲבִים אֶת הֶסְתֵּר־הַפָּנִים
שֶׁפּוֹצֵץ שִׁשָּׁה מִילְיוֹנֵי
בּוּעוֹת

וְנוֹתַר
שׁוֹקֵט
בְּבוּעָתוֹ.

04/04/2017 08:58:17 86 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

.13

אַתָּה שׁוֹאֵל הֵיכָן הָיָה אֱלֹהִים,
וּמִישֶׁהוּ אוֹמֵר: הוּא לֹא הָיָה
כִּי הוּא אֵינֶנּוּ.

וַאֲנִי, שֶׁאֵינֶנִּי קוֹרֵאת בִּשְׁמוֹ,
מְנַסָּה לַשָּׁוְא לַהֲבִינוֹ:
אוּלַי גַּם הוּא אִבֵּד אֶת
בּוּעָתוֹ?

מִי אוֹמֵר שֶׁאֱלֹהִים הוּא רוּחַ?
אוּלַי הוּא חוֹמֶר
שֶׁאִבֵּד אֶת חִיּוּתוֹ?
אוּלַי הוּא רַק שִׁנָּה מַצַּב־צְבִירָה
וּבְכָךְ שִׁנָּה מַשְׁמָעוּתוֹ?

סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 87 04/04/2017 08:58:17

14.

הַנִּסָּיוֹן שֶׁלָּנוּ לְהָבִין,
נִדּוֹן לְכִשָּׁלוֹן.
הַנִּסָּיוֹן לִרְאוֹת –
נִדּוֹן לִכְאֵב.
הַנִּסָּיוֹן לִחְיוֹת
אַחֲרֵי מַיְדָנֶק וְאוֹשְׁוִיץ,
הוּא סִימַן שְׁאֵלָה
הָחָרוּת בָּעוֹר.

04/04/2017 08:58:17 88 סיריש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

.15

מִישֶׁהוּ מָצָא חֶלְצַת־אָסִיר
בְּאֶחָד מִצְּרִיפֵי בִּירְקֶנָאוּ,
נוֹשֵׂאת מִסְפָּר אִישִׁי, וּמִשֶּׁלֹּשׁ כָּחֹל,
וּשְׁנֵי כַּפְתּוֹרִים.

מִישֶׁהוּ הִנִּיחַ אוֹתָהּ
עַל מַצָּבַת הָאֶבֶן,
וְהִיא רָאֲתָה אוֹתָנוּ
זוֹכְרִים, וְהִיא שָׁמְעָה
אוֹתָנוּ שָׁרִים

"הַתִּקְוָה" הוּא שִׁיר מוּזָר,
שׁוֹנֶה כָּל כָּךְ מֵהַמְּנוֹן.
בַּיּוֹם הָאָפֹר הַהוּא, מוּל
חֶלְצַת הַפַּסִּים,
לֹא יָדַעְתִּי מִי מִשֶּׁלָּשְׁתֵּנוּ
שַׁיָּךְ לַמַּאָה הָעֶשְׂרִים.

04/04/2017 08:58:17 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 89

.16

הַיָּרֹק הַפָּרוּשׂ עַל הַכֹּל,
בִּפְרִיחָה שֶׁל צָהֹב וְסָגֹל,
עַל פְּנֵי מַצֵּבוֹת נְטוּשׁוֹת
בְּבָתֵּי קְבָרוֹת שְׁכוּחִים –

וּפִתְאֹם הֲבַנְתִּי שֶׁהַנִּצְחִית מִכֹּל,
זוֹ שֶׁנּוֹתָרָת לְעוֹלָם,
הָאֶבֶן –

גַּם הִיא בַּת חֲלוֹף

בְּאֵין לָהּ קוֹרֵא.

04/04/2017 08:58:17 90 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd

.17

״אַל־תִּבְכּוּ לְמֵת וְאַל־תָּנֻדוּ לוֹ.
בְּכוּ בָכוֹ לַהֹלֵךְ, כִּי לֹא יָשׁוּב עוֹד
וְרָאָה אֶת־אֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ:״
(ירמיה כ״ב, י׳)

מִי קָם מִן הָאֵפֶר?
מִי שֶׁבּוּעָתוֹ עִמּוֹ.
הִיא קִירוֹת הַמָּגֵן
וְצִנּוֹר הַחַמְצָן
וְתִקְוַת קִיּוּמוֹ.

לָכֵן לָקוּם מִן הָאֵפֶר
זֶה לְהִשָּׁאֵר סָגוּר;
זֶה לִבְכּוֹת בִּפְנִים
וְלִדֹּם.

אוֹ גַּם לִצְעֹק בְּלֵילוֹת־לֹא־שְׁנָת
וְלִהְיוֹת דָּרוּךְ תָּמִיד.

לָכֵן הֵם בּוֹדְדִים כָּל כָּךְ.
בְּדִידוּתָם מְגִנָּה עֲלֵיהֶם
כְּבוּעָה.

אָפְשָׁר לִפְרֹץ אֲלֵיהֶם דֶּרֶךְ,
אַךְ אִם יֵלְכוּ בָּהּ
לֹא יָקוּמוּ מִן הָאֵפֶר

לָכֵן אַל תִּבְכּוּ לַמֵּת.
בְּכוּ בָּכֹה לַהוֹלֵךְ.

04/04/2017 08:58:18 91 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

.18

סָבִי עָלָה בַּעֲשַׁן טֶרֶבְּלִינְקָה –
כִּי בְּיַאלִיסְטוֹק קְרוֹבָה לְכָאן.
וְהוֹרֶיךָ עָלוּ בַּעֲשָׁנוֹ שֶׁל אוֹשְׁוִיץ –
כִּי מִמֶּרְחָק הוּבְלוּ לְשָׁם.

וְאִמִּי וְאָבִי נָטְשׁוּ אֶת פּוֹלִין
בְּעוֹדָנָּה עִיר וָאֵם,
וְהָלְכוּ לִבְנוֹת לָהֶם בַּיִת
בְּעֵמֶק־בְּצוֹת שׁוֹמֵם.

אוּלַי בְּכָל זֹאת הָיְתָה כָּאן
מַחֲשָׁבָה וְתָכְנִית
שֶׁהֻכִינָה לְךָ מִקֶּלֶט,
בְּאוֹתָהּ שָׁעָה עַצְמָהּ
שֶׁהָיִיתָ פְּלִיט נִמְלָט –

יֶלֶד רָדוּף וּבוֹדֵד,
נָתוּן לְחַסְדֵי זָרִים,
הִגַּעְתָּ לָעֵמֶק שֶׁלָּנוּ,
מְבַקֵּשׁ לְךָ חַיִּים –

אַתָּה שׁוֹמֵר עַל בּוּעָתְךָ,
וְהַדִּין עִמְּךָ;

וִילָדֵינוּ שׁוֹאֲלִים
אִם הֵם דּוֹר שֵׁנִי
אוֹ שְׁלִישִׁי
לַשּׁוֹאָה –

אֵיךְ יוֹדְעִים?

04/04/2017 08:58:18 שירים הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 92

.19

בְּוַרְשָׁה עוֹלֶה כְּבָר הַשַּׁחַר.
אֲנִי שׁוֹמַעַת צִפֳּרִים.
הַלַּיְלָה הַזֶּה הוּא לֵילָהּ
שֶׁל שׁוֹאַת הַמֵּאָה הָעֶשְׂרִים.

עָשִׂיתִי שׁוּב אֶת הַדֶּרֶךְ
מִפּוֹלִין לְצִיּוֹן וּלְפוֹלִין,
מִמַּחֲנֵה רִכּוּז אֶל מִשְׁנֵהוּ
וּמִן הַמָּוֶת אֶל הַחַיִּים.

אֵיפֹה נִפְרֶדֶת עַל מְנָת לִשְׁכֹּחַ.
אֲנִי נִפְרֶדֶת עַל מְנָת לִזְכֹּר.
אֲנִי חוֹשֶׁבֶת עַל בּוּעָה;
עַל נְתוּקָהּ
וְעַל חִבּוּרָהּ.

וְגַם עַל הַיּוֹם שֶׁבּוֹ יִתְאַפְשֵׁר
בּוּעָה מְנֻפֶּצֶת לָשׁוּב וּלְחַבֵּר.

אֲנִי חוֹשֶׁבֶת עַל הַקִּירוֹת הַדַּקִּים
הַתּוֹמְכִים בְּתוֹכָם עוֹלָם,
וְעַל הַדֶּרֶךְ הָאֲרֻכָּה
מִן הָאֵפֶר,
שֶׁאֵין בָּהּ תְּשׁוּבָה
לָאָדָם.

04/04/2017 08:58:18 93 .indd סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ

.20

לִפְעָמִים אַתָּה צוֹעֵק בִּשְׁנָתְךָ,
צְעָקוֹת חֲנוּקוֹת, שְׁקֵטוֹת,
לֹא שֶׁל עִנּוּיִים, לֹא שֶׁל אָבְדָן,
אֶבֶל שֶׁל חֲרָדָה קָשָׁה מִנְּשֹׁא.

זוֹ חֲרָדַת הַיֶּלֶד הַיָּתוֹם
הַנָּטוּשׁ בְּלֹא־הָבֵן לְגוֹרָלוֹ,
אַרְבָּעִים שָׁנָה וָעוֹד
לִפְעָמִים אַתָּה צוֹעֵק בִּשְׁנָתְךָ
וַאֲנִי קוֹשֶׁבֶת לְךָ, וְאוֹמֶרֶת:
הֵן שָׁקְטָה הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה...

וְהַלַּיְלָה צָעַקְתִּי אֲנִי בִּשְׁנָתִי,
צְעָקוֹת חֲנוּקוֹת, שְׁקֵטוֹת,
כִּי שַׁבְתִּי מִמִּפְגָּשׁ עִם מוֹתִי
וְכָל כָּךְ רָצִיתִי לִחְיוֹת – – –

04/04/2017 08:58:18 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 94

סדר השירים

הַמֵּאָה הָ־20

הַמֵּאָה הָעֶשְׂרִים	7
מֵאָה עֲצוּבָה	8
הֲבָנָה	9
שִׁנּוּי	10
אֲבִיב הָעַמִּים	12
בַּקִּיץ הַהוּא	13
בִּקַּשְׁתִּי לָשִׁיר אֶת זְמַן הַיַּסְמִין	14
קְרָב	15
רֹאשׁ כָּפוּף	16
גְּלוּיָה מִלּוֹנְדוֹן, סְתָו 1994	17
לִשְׁתּוֹת קָפֶה בַּקָּפֶה	21
בִּקְצֵה הַנְּשִׁימָה	23
נְסִיוֹן הַפִּיּוּס	24
אָמְרוּ בָּרַדְיוֹ	25
לְהָבִין וְלָשֵׂאת	26

חַדּוּת הָרְאִיָּה שֶׁל הַנָּשֶׁר

[חַדּוּת הָרְאִיָּה שֶׁל הַנָּשֶׁר]	29
תְּהִיָּה	30
דְּרָכִים	31
כְּווּנִים	32
בְּחִירָה	33
תְּקוּוֹת וּכְלָלִים	34
צָבָא נָסוֹג	35
צַעַד אֶחָד לִפְנֵי הַלַּיְלָה	36
חֲרוּת	37

הַזְּמַן

הַזְּמַן	41
לְאָן זוֹרְמִים הַזְּמַנִּים	42

04/04/2017 08:58:18 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 96

מִפְגָּשׁ 43
בְּסוֹף סֶפְטֶמְבֶּר 44
רֶגַע 45
שַׁאֲלִי בָּרוּחַ 46

גּוֹרָל

גּוֹרָל 49
שְׁאֵלוֹת 50
כְּשֶׁהָעַכְשָׁוּב מְפַלֵּס לוֹ דֶּרֶךְ 51
זוֹ שְׁאֵלַת הַמִּשְׁקָר 52
מְצִיאוּת 53
חוּטִים 54
נְתִינָה 55
מַגָּע 56
מַעְגָּל וּמַשִּׁיקָיו 57
שְׁבִירַת מַעְגָּל הִיא פְּתִיחַת גַּעְגּוּעַ 58
מְעָרַת נְטִיפִים 59

בִּקְצֵה הַמְּסִילָה

מִי שֶׁבּוֹנָה מִקְדָּשׁ 63
כְּמִיהָה 64
הָרוּחַ שֶׁבָּאָה פִּתְאֹם 65
הַמְּתָנָה 66
כָּאן וְעַכְשָׁו 67
הַיָּמִים הָאַחֲרוֹנִים שֶׁל הַסְּתָו 68
סוֹף הַנְּפִילָה 69
מָקוֹם שָׁקֵט 70
בִּקְצֵה הַמְּסִילָה 71

חָרוּת בָּעוֹר – מחזור שירים

[לְאַחַר שֶׁשָּׁקְטָה הָאָרֶץ] 75
[אֲנִי חוֹשֶׁבֶת עַל בּוּעָה] 76
[זֶה לֹא רַק לַעֲלוֹת בָּעָשָׁן] 77

04/04/2017 08:58:18 שירים הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd 97

[הַקְלוּת שֶׁל נְפוּץ הַבּוּעוֹת] 78
[הַצָּמָה הַהִיא שֶׁנּוֹתְרָה] 79
[לִפְעָמִים בּוּעָה הוֹפֶכֶת לְהֶלָּה] 78
[כַּמָּה אֶפְשָׁר לִסְבֹּל?] 81
[יַעַר. אֶפֶר. נַחַל] 82
[הַהֶלִיכָה עַל אַדְנֵי הָרַכֶּבֶת] 83
[הָאֲבָנִים שֶׁל טֶרֶבְלִינְקָה דּוֹקְרוֹת] 84
[הִדְלַקְתִּי גֶּר נְשָׁמָה] 85
[וְגַם אֲנַחְנוּ הָיִינוּ בְּבוּעָה] 86
[אַתָּה שׁוֹאֵל הֵיכָן הָיָה אֱלֹהִים] 87
[הַנְּסִיוֹן שֶׁלָּנוּ לְהָבִין] 88
[מִישֶׁהוּ מָצָא חֻלְצַת־אָסִיר] 89
[הַיְרֹק הַפָּרוּשׂ עַל הַכֹּל] 90
[מִי קָם מִן הָאֵפֶר?] 91
[סָבִי עָלָה בַּעֲשַׁן טֶרֶבְלִינְקָה] 92
[בְּוַרְשָׁה עוֹלֶה כְּבָר הַשַּׁחַר] 93
[לִפְעָמִים אַתָּה צוֹעֵק בִּשְׁנָתְךָ] 94

04/04/2017 08:58:18 98 סירוש הליסמה הצקב - רורד סירמ.indd